

Chambre des Représentants

SESSION 1970-1971.

24 JUIN 1971.

PROPOSITION DE LOI abrogeant l'article 298 du Code civil.

RAPPORT FAIT AU NOM DE LA COMMISSION DE LA JUSTICE ⁽¹⁾, PAR M. SAINT-REMY.

MESDAMES, MESSIEURS,

L'article 298 du Code civil interdit pendant un délai de trois ans le remariage avec son complice, de l'époux aux torts duquel le divorce a été autorisé pour cause d'adultère.

M. Defraigne, auteur de la proposition, fait remarquer que cette disposition n'atteint généralement pas son but, qui est d'éviter l'adultère.

Le seul résultat auquel elle aboutit est d'astreindre les concubins, qui attendent la venue d'un enfant, à introduire une procédure en vue d'obtenir l'abrégement du délai.

M. Defraigne estime qu'il ne convient pas de mettre en parallèle la satisfaction ainsi donnée à l'époux innocent et la nécessité de faire disparaître, le plus possible, les situations irrégulières.

⁽¹⁾ Composition de la Commission :

Président : M. De Gryse.

A. — Membres : MM. Charpentier, De Gryse, Mme De Riemaeker-Legot, MM. Duerinck, Lindemans, Saint-Remy, Van Rompaey, Willems. — Baudson, Boel, De Keuleneir, Glinne, Hurez, Mathys, Tibbaut. — Claes (A.), Coulonvaux, Defraigne, Jeunehomme, Van Lidth de Jeude. — Belmans, Leys. — Havelange.

B. — Suppléants : MM. Chabert, Meyers, Remacle, Suykerbuyk. — Geldolf, Juste, Nyffels, Radoux. — Lerouge, Olivier, Pede. — Raskin. (E.). — Laloux.

Voir :

251 (1968-1969) :

— N° 1 : Proposition de loi.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1970-1971.

24 JUNI 1971.

WETSVOORSTEL tot opheffing van artikel 298 van het Burgerlijk Wetboek.

VERSLAG NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE ⁽¹⁾, UITGEBRACHT DOOR DE HEER SAINT-REMY.

DAMES EN HEREN,

Artikel 298 van het Burgerlijk Wetboek verbiedt de echtgenoot tegen wie de echtscheiding wegens overspel werd toegelaten, met zijn medeplichtige een nieuw huwelijk aan te gaan gedurende een termijn van drie jaar.

De indiener van het voorstel, de heer Defraigne, merkte op dat het door die bepaling beoogde doel, nl. het voorkomen van overspel, doorgaans niet wordt bereikt.

Het enige wat daarmee wordt bereikt is dat personen die in concubinaat leven, wanneer zij een kind gaan krijgen, verplicht zijn een procedure tot inkorting van voornoemde termijn te beginnen.

De voldoening van de onschuldige echtgenoot mag, volgens de heer Defraigne, niet opwegen tegen de noodzaak om zo veel mogelijk een einde te maken aan onregelmatige toestanden.

⁽¹⁾ Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer De Gryse.

A. — Leden : de heren Charpentier, De Gryse, Mevr. De Riemaeker-Legot, de heren Duerinck, Lindemans, Saint-Remy, Van Rompaey, Willems. — Baudson, Boel, De Keuleneir, Glinne, Hurez, Mathys, Tibbaut. — Claes (A.), Coulonvaux, Defraigne, Jeunehomme, Van Lidth de Jeude. — Belmans, Leys. — Havelange.

B. — Plaatsvervangers : de heren Chabert, Meyers, Remacle, Suykerbuyk. — Geldolf, Juste, Nyffels, Radoux. — Lerouge, Olivier, Pede. — Raskin. (E.). — Laloux.

Zie :

251 (1968-1969) :

— N° 1 : Wetsvoorstel.

H. — 666.

L'époux qui a obtenu le divorce, a pris ses responsabilités en demandant la dissolution du mariage. Il est légitime qu'il en supporte toutes les conséquences.

D'autre part, dans la pratique judiciaire, en cas d'existence d'adultère ou d'entretien de concubine, le divorce est bien souvent demandé sur base de l'injure grave. Le recours à cette procédure fait évidemment échec à la sanction de l'article 298.

Par ailleurs, de nombreux divorces sont prononcés sur la base d'enquêtes qui établissent l'infidélité, mais non pas l'adultère au sens de la loi; ceci permet à l'époux habile d'échapper à la sanction dudit article.

Enfin, il n'est pas inutile de souligner que l'époux coupable peut se remarier avec toute autre personne que le complice, sans avoir à respecter le délai de trois ans.

Tout cela, estime l'auteur de la proposition, est de nature à créer des situations pénibles pour les enfants nés pendant le concubinage.

C'est pourquoi, il apparaît indispensable de supprimer l'article 298 du Code civil, ses dispositions étant inefficaces et source d'iniquité.

A l'unanimité, la Commission s'est ralliée aux arguments ainsi exposés.

L'article premier qui abroge purement et simplement l'article 298 du Code civil a été adopté à l'unanimité.

Quant à l'article 2, par voie de conséquence, il abroge l'alinéa 3 de l'article 310 du même Code, le texte abrogé rendant applicable l'article 298 en cas de séparation de corps admise pour cause d'adultère.

La Commission a constaté que ce texte a déjà été abrogé et remplacé par l'article 1309, dernier alinéa, du Code judiciaire.

En conséquence, elle a adopté à l'unanimité un nouveau libellé de l'article 2, qui se lit comme suit :

« Le dernier alinéa de l'article 1309 du Code judiciaire est abrogé. »

La proposition ainsi amendée a été adoptée à l'unanimité, ainsi que le présent rapport.

Le Rapporteur,
A. SAINT-REMY.

Le Président,
A. DE GRYSE.

De echtgenoot die de echtscheiding heeft verkregen, heeft zijn verantwoordelijkheden opgenomen door de ontbinding van het huwelijk te vragen. Het is maar billijk dat hij daarvan alle gevolgen draagt.

Bovendien wordt de echtscheiding in de praktijk, zelfs in geval van overspel of onderhoud van bijzit, vaak gevorderd op grond van grove belediging. Die procedure doet natuurlijk de in artikel 298 vervatte sanctie vervallen.

Voorts worden talrijke echtscheidingen uitgesproken na een onderzoek dat uitwijst dat er wel ontrouw, maar geen overspel is als bedoeld in de wet, zodat een behendig echtgenoot aan de in dat artikel bedoelde sanctie weet te ontsnappen.

Ten slotte is het goed eraan te herinneren dat de schuldige echtgenoot een nieuw huwelijk mag aangaan met een ander persoon dan de medeplichtige, zonder de termijn van drie jaar te moeten naleven.

Een en ander kan, volgens de indiener van het voorstel, aanleiding geven tot pijnlijke toestanden voor de kinderen die tijdens het concubinaat geboren zijn.

Het is derhalve nodig artikel 298 van het Burgerlijk Wetboek op te heffen, want het is een ondoelmatige bepaling die tot onbillijke gevolgen leidt.

De Commissie stemt eenparig in met de aldus uiteengezette argumenten.

Het eerste artikel, dat artikel 298 van het Burgerlijk Wetboek zonder meer opheft, wordt eenparig aangenomen.

Als gevolg daarvan heft artikel 2 het derde lid van artikel 310 van hetzelfde Wetboek op; die opgeheven tekst bepaalde dat artikel 298 van toepassing is wanneer de scheiding van tafel en bed werd toegestaan op grond van overspel.

De Commissie komt tot de bevinding dat die tekst reeds is opgeheven en vervangen door artikel 1309, laatste lid, van het Gerechtelijk Wetboek.

Derhalve neemt zij voor artikel 2 eenparig een nieuwe tekst aan, die luidt als volgt :

« Het laatste lid van artikel 1309 van het Gerechtelijk Wetboek wordt opgeheven. »

Het aldus gewijzigde voorstel en het onderhavige verslag worden eenparig aangenomen.

De Verslaggever,
A. SAINT-REMY.

De Voorzitter,
A. DE GRYSE.

TEXTE
ADOPTÉ PAR LA COMMISSION.

(Nouvel Intitulé.)

PROPOSITION DE LOI

abrogeant l'article 298 du Code civil et modifiant
l'article 1309 du Code judiciaire.

Article premier.

L'article 298 du Code civil est abrogé.

Art. 2.

Le dernier alinéa de l'article 1309 du Code judiciaire est
abrogé.

TEKST
AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

(Nieuwe Titel.)

WETSVOORSTEL

tot opheffing van artikel 298 van het Burgerlijk Wetboek
en tot wijziging van artikel 1309 van het Gerechtelijk
Wetboek.

Artikel 1.

Artikel 298 van het Burgerlijk Wetboek is opgeheven.

Art. 2.

Het laatste lid van artikel 1309 van het Gerechtelijk
Wetboek is opgeheven.